

УДК 811:81-116

**СЕМІОТИКА ОБРАЗУ-СИМВОЛУ ВОДИ В СУЧАСНІЙ
АМЕРИКАНСЬКІЙ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛЬНІЙ ПРОЗІ
(на матеріалі романів "Black Water" Джойс Керол Оутс
та "Beloved" Тоні Моррісон)**

РОМАНЕНКО В. Г.

аспірантка
Київський національний
лінгвістичний університет
by.vr08@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8053-7147>

У статті лінгвістичну увагу сфокусовано на висвітленні лінгвосеміотичних ознак образу-символу води в текстах романів сучасних американських письменниць, які мають різну етноідентичність, зокрема, Тоні Моррісон "Beloved" та Джойс Керол Оутс "We were the Mulvaneys". На основі лінгвосеміотичного аналізу виявлено, що в романі Тоні Моррісон цей образ символізує повернення до життя, воскресіння та переродження, а в романі Джойс Керол Оутс домінуючим постає символічне значення смерті. З'ясовано, що в аналізованих текстах образ-символ води слугує маркером зміни стану персонажа, а його символічні характеристики відтворюють перехід з одного його стану в інший, з однієї реальності в іншу. У роботі представлено лінгвосеміотичну модель образу-символу води, яка реалізована в текстах аналізованих романів.

Ключові слова: лінгвосеміотика, образ-символ, мультикультуральний, етноідентичність, символічне значення, лінгвосеміотична модель.

**SEMIOTICS OF IMAGE-SYMBOL OF WATER
IN CONTEMPORARY AMERICAN MULTICULTURAL PROSE
(in "Black Water" by Joyce Carol Oates and "Beloved" by Toni Morrison)**

ROMANENKO Victoria Gennadiivna
Phd Student
Kyiv National Linguistic University
by.vr08@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8053-7147>

Introduction. The article explores the image-symbol of water, the semiotic means of its realization in the novels by American writers of different ethnoidentity Toni Morrison "Beloved" and Joyce Carol Oates "Black water". An image-symbol is understood as such a sign, which is a component of the semiotic fabric of literary prose text, endowed with significant ethno-cultural information and is considered to be an ethno-cultural image-symbol. The specifics of contemporary American multicultural prosaic texts is in their relating to the mythology, ethnocultural customs and traditions, beliefs of ethnicity living on the territory of the contemporary United States. Various cultural codes are accumulated in the text canvas of literary works, which serve as markers of belonging to a particular culture. The symbol of water depicts the archetypal knowledge of American and African-American ethnicity about worldview and cultural memory. It encodes the various ethno-cultural and axiological values and their hierarchy inherent in the studied ethnicities. The image symbol of water from texts of contemporary American writers of different ethnic identity is a sign of the ethno-cultural worldview and world perception of African-American and American people and embodies different ethno-cultural codes.

Purpose. The article aims at linguosemiotic constructing the image-symbol of water in contemporary American multicultural prose.

Methods. The paper is based on such scope of methods, as textual and contextual analysis, the linguosemiotic method, the method of contrastive and descriptive analysis, the linguocultural method and the method of linguistic interpretation the semiotic sense of the image-symbol.

Results. In the novel “Beloved” by T. Morrison, the symbolic significance of water is revealed to characterize the novel's main character, Beloved, who symbolizes the individual and collective past of the African American people. The symbolic meaning of water in Joyce Carol Oates's novel “Black water” is radically rethought and, unlike the analyzed novel by T. Morrison, is the epitome of dark matter that robs a young girl of her life. Linguosemiotic features of the analyzed symbol are identified in the paper.

Conclusion. The descriptive-contrastive analysis of the image-symbol of water in the texts of American writers of different ethnical identity has allowed us to characterize the different semiotic properties of this symbol in Toni Morrison, in which it symbolizes a return to life, resurrection and rebirth, and in Joyce Carol Oates's novel, in which it is highlighted the symbolic meaning of death. It is found that in the analyzed texts, the image-symbol of water serves as a marker of change in the status of the character, and its symbolic characteristics reproduce the transition from one state to another, from one reality to another. The perspective of our further investigation will be working out the methods and ways of decoding the hidden meanings in literary multicultural texts with ethnocultural sense, the study of multilevel textual means of creating the literary images of resilient women as components of the literary space. Therefore, each linguistic sign is regarded as a component of the semiotic fabric of the prosaic text, endowed with meaningful ethno-cultural information and considered as ethno-cultural image-symbol.

Key words: linguosemiotics, image-symbol, multicultural, ethnoidentity, symbolic meaning, linguosemiotic model.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв’язання. Образи-символи постійно знаходяться в епіцентрі лінгвістичної уваги, про що свідчать численні праці вітчизняних і зарубіжних науковців (Л. І. Белехової, С. В. Волкової, Т. Ю. Горчак, В. І. Карасика, Н. В. Слухай, О. Fisher, О. Semino, К. Shinohara, F. De Saussure). Об’єкт вивчення цієї роботи – образ-символ *води*, який має різне смислове навантаження в романах “Beloved” (Тоні Моррісон) та “Black water” (Джойс Керол Оутс), що стали фактичним матеріалом для лінгвoseміотичного аналізу. Актуальність нашого дослідження обумовлена необхідністю лінгвістичної розвідки, спрямованої на розробку принципів і критеріїв лінгвoseміотичного моделювання предметних образів, зокрема образу-символу *води* в текстах сучасних американських письменниць різного етнічного походження. Крім того, актуальність праці полягає і в нашій спробі шляхом лінгвoseміотичного підходу запропонувати способи моделювання персонажного образу засобом розпредметнення прихованих етнокультурних смислів у предметних образах художніх мультикультуральних текстів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роботу виконано в лінгвoseміотичному аспекті, який останнім часом постійно розвивається і в його рамках зроблено чимало досліджень. Наразі виокремлено моделі образів-ізоморфів, розроблено спосіб реконструкції ізоморфних моделей квадрa-образів першоелементів буття (Н. В. Слухай, 2011), доведено потужний міфопоетичний зміст образів-міфологем вода, вогонь, дракон, ведмідь та олень та їх належність до складників міфопоетичної картини світу слов’ян (О. М. Самусенко, 2004), реконструйовано узагальнені семіотичні моделі міфолорно-авторського образу персонажа і предметних міфолорно-авторських образів (С. В. Волкова, 2016). Образ-символ води досліджувався в лінгвокультурологічному (К. І. Приходченко, 2004) та лінгвокогнітивному (Т. П. Ковальова, 2011) аспектах.

Мета статті та її завдання. Метою статті є лінгвосеміотичне конструювання образу-символу *води* в сучасній американській мультикультуральній прозі. Для реалізації мети поставлено низку завдань: провести лінгвосеміотичний аналіз досліджуваного образу в текстах, авторами яких є американські письменники різного етнічного походження; виявити лінгвокультурні коди, в яких зафіксовано інформацію про символічне значення образу *води*; представити лінгвосеміотичну модель образу-символу *води* на основі лінгвосеміотичної інтерпретації тих вербальних засобів, у яких закодовано інформацію про цей образ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Осмислення поняття символу має давню традицію. Ч. С. Пірс уважав, що символ виявляє найвищу ступінь знаковості (2000, с. 163). За Ю. М. Лотманом, символ – це ідея змісту, що має глибший і важливіший смисл, яка маніфестує неперервний зв'язок знака з об'єктом крізь призму ідеї (2000, с. 178).

С. С. Аверинцев зіставляє поняття символу як знака та естетичне розуміння його як образу, сприймання якого відбувається завдяки аспекту його знаковості, а знак натомість наділений органічністю і багатозначністю образу (1972, с. 101).

Трактування символу з позиції соціокультурних наук запропоновано О. Г. Шейкіним. Він відносить його до культурного об'єкта, який має матеріальне втілення, є частиною комунікативного чи трансляційного процесу у вигляді знака, тлумачення якого виступає еквівалентом до значення іншого об'єкта (2007, с. 457). О. Г. Шейкін стверджував, що відбувається превалювання кількості культурних смислів над загальноприйнятими знаковими формами. Символ наділений естетичною привабливістю, що висвітлює його важливість і значущість, та необхідною для комунікативних ситуацій формальною простотою (2007, с. 480).

Осмислення поняття символ є динамічним процесом, адже символ спрямований на вихід від часткового явища на цілісний образ світу. За визначенням С. О. Радіонової, “символ створює багаторівневу структуру, смислову перспективу, роз'яснення і розуміння якої потребує від інтерпретатора роботи з кодами різного рівня” (2002, с. 674 – 675).

О. Ф. Лосєв зіставляє символ з алегорією та схемою, вказуючи на те, що схема є вираженням ідей в їхньому загальному смислі, алегорія виступає образним демонструванням ідей, а символ – подібністю ідей та образів (1990, с. 424 – 427). В. І. Карасик протиставляє символ і алегорію інакомовленню, що є образом, який містить формулу однозначної дешифровки цього образу (наприклад, череп і кістки – смерть) (2010, с. 57). Л. Ф. Чертов проводить паралель між нехудожнім і художнім символізмом: нехудожній символізм – тригер вільної когнітивної операції смислотворення у свідомості реципієнта (1993, с. 135).

За Р. Якобсоном, мовні знаки та художні образи містять кодову інформацію, від якої залежить продукування та інтерпретація текстового матеріалу (1975; 1983; 2000; 2001). Ідентифікація закодованих смислів є основним процесом для виявлення значення самого знака або образу. Відтак, утворення певного формату значення образу, що виражений словесними знаками, відбувається завдяки кодовій інформації та прихованим смислам. Термін “код” впроваджено Ф. де Сосюром як синонім до поняття “langue” (мова). К. Леві-Строс уважав, що існує “універсальний код”, який обумовлює спільність природи феноменів мови і культури (2000, с. 163).

За В. В. Красних, завдяки кодам відбувається передача найдавніших архетипних уявлень людини, які за своєю природою є універсальними, але здійснюється національна детермінація їхніх виявів (2002). Вона визначила такі коди культури, як: соматичний, просторовий, часовий, предметний, біоморфний та духовний (Красних, 2002, с. 233).

Ці коди являють собою результат цілісно-системного осмислення будови реальності, що відбувається різними способами, її осягання, відчуття своєї присутності в ній і вважається певною проєкцією реальності на свідомість індивіда (Андрейчук, 2002, с. 36). Відтак, виникає картина, яка дає змогу описувати реальність крізь призму певної культури та її колективну пам'ять.

Існування колективної пам'яті не можливе без архетипних символів (Агрба, 2004, с. 65). К. Г. Юнг зазначав, що архетипи є найстародавнішою та найзагальнішою формою уявлення людства про світ, що входить до складу колективного та особистісного несвідомого. Архетипи виступають універсальними, стійкими психологічними схемами та відображені в архаїчних ритуалах, міфах, віруваннях, символах (1991, с. 136). Учений уважав, що інтеграція свідомого та підсвідомого полягає в символічному переживанні архетипних структур (Юнг, 1991, с. 138). Інтерпретування символічних образів, у яких представлений архетип, залежить від індивідуального сприйняття, певного соціального та культурного підґрунтя, адже самі архетипи не мають конкретно визначеного змісту, а виступають певним вектором для утворення тих чи інших уявлень (Юнг, 1991, с. 146).

Релевантним для нашого дослідження є визначення коду в етнокультурному сенсі, адже робота базується на вивченні етнокультурних цінностей певних етносів, що актуалізовані в образах, сюжетах та мотивах і вплетені в полотно сучасних мультикультуральних прозових текстів. Услід за С. В. Волковою, ми розуміємо “етнокультурний код як етнокультурну інформацію (уявлення, вірування, стереотипи, значення, етнічні цінності та концептуальні доміанти амеріндіанської картини світу), що закодована в словесних знаках (носіїв інформації), які постають образами-символами і слугують складниками художнього простору текстів” (Волкова, 2016, с. 86).

Етнокультурні уявлення про світ вербально втілені в образах-символах у текстах сучасних американських письменниць Тоні Моррісон та Джойс Керол Оутс. Тоні Моррісон, письменниця афро-американського походження, висвітлює тему відновлення ідентичності етносу. У своєму романі “Beloved” авторка вибудовує етнокультурні уявлення про світ крізь призму культурної самотності героїв і усвідомлення особистої трагедії з погляду спільного колективного досвіду.

Джойс Керол Оутс у своїх романах розкриває тему “трагічної Америки” та описує побут, культуру, звичаї та життя пересічних американців. У романі “Black water” висвітлено трагедію молодої дівчини, яка так і не встигла реалізувати себе та загинула. Образ головної героїні, Келлі, виступає узагальнювальним образом молодих і мрійливих американок, а її персональна трагедія осмислюється крізь призму американського етнокультурного досвіду.

Спільним для романів Тоні Моррісон та Джойс Керол Оутс є символічний образ *води*. Для встановлення денотативного значення лексичної одиниці *water* ми звернулися до різних словників. Так, у словнику сучасної української мови (Словник сучасної української мови, URL: <http://sum.in.ua/s/voda>) лексична одиниця *вода* тлумачиться як прозора, безбарвна рідина, що становить собою найпростішу хімічну сполуку водню з киснем; напій або розчин якоїсь речовини; лікувальна рідина мінеральних джерел. Macmillian dictionary (Macmillian dictionary, URL: <https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/water>) подає таке значення лексеми *вода*: “*the clear liquid that falls as rain and is used for things such as drinking and washing*” (прозора рідина, яка випадає як дощ і використовується для таких речей, як пиття та миття – *переклад наш*). У словнику Cambridge dictionary (Cambridge dictionary, URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/water>) знаходимо таке пояснення *water*: “*a clear liquid, without colour or taste, that falls from the sky as rain and is necessary for animal and plant life*” (прозора рідина, без кольору і смаку, яка падає з неба як дощ і необхідна для життя тварин і рослин – *переклад наш*). Словник символів Джека Трессідера (2001, с. 64) трактує символ води як “древній універсальний символ чистоти, родючості і джерело самого життя”. За словниковими дефініціями лексичної одиниці *вода* ми визначили її семантико-семіотичні ознаки (життя, відновлення, джерело життя), що ословеснені в аналізованих у роботі текстах вербальними знаками, які є носіями культурної / етнокультурної інформації.

За В. В. Красних (2002), між кодами культури немає меж, а з позиції філогенезу і процесу окультурації людиною навколишнього середовища світу соматичний код визначає просторовий,

просторовий накладається на часовий тощо (Красних, 2002, с. 234). Прикладом такої семіотичної моделі слугує в нашому дослідженні образ-символ *води*. Так, у фрагменті роману “Beloved” описано повернення вбитої матір’ю дитини, Коханої, з царства мертвих: “*A fully dressed woman walked out of the water*” (Morrison, 1987, p. 59). Образ-символ *води* інтерпретуємо шляхом виявлення його архетипних ознак, вербалізованих у тексті лексичною одиницею *water* – чисте джерело, лікувальна рідина. Символічне значення образу-символу *води* в тексті роману трактуємо як портал між світом загиблих і живих, у якому опиняється головна героїня, і це марковано приєднанням *out of* (просторовий код). Знак, що героїня вийшла одягнена *fully dressed* (тілесний код) символізує те, що вона в змозі подолати всі труднощі, які трапляються в неї на шляху. Просторовий код реалізується шляхом використання минулого часу (часовий код), що символізує переміщення героїні в часовому просторі, зокрема, повернення її з Царства мертвих, із забуття, у світ, з якого вона пішла багато років тому. Вона є лише привидом (соматичний код), який “зайшов” із минулого в теперішнє (просторовий код). В аналізованому в роботі фрагменті роману померла дівчина виходить живою із води, вона пройшла ритуал воскресіння. У такий спосіб втілено етнокультурні знання (етнокультурний код) про воду, носіями яких постають ті лексичні засоби, які вербалізують етнокультурний смисл образу-символу в тексті.

Утіленням етнокультурного коду в аналізованому нами образі є вербалізація знання про воду як символ жіночого начала (Агрба, 2004, с. 121). У романі вона виступає аналогом жіночого лона та пов’язана з мотивом ембіонального світу. До прикладу, опис водного середовища (просторовий код), в якому перебуває після смерті Кохана: “*Oh, I was in the water. I saw her [Sethe’s] diamonds down there. I could touch them*” (Morrison, 1987, p. 88). Використання минулого часу *was, saw* (часовий код) постає символом того, що дівчина досі живе минулим і не може адаптуватися до нової реальності. Водночас у наведеному прикладі об’єктивовано і предметний код. Так, лексема *diamonds* (предметний код) є знаком характеру відносин між Коханою (дочкою) та Сеті (матір’ю) і символом того, що матір для дочки – найбільша цінність, яку не замінить ніщо. Однак дочка з матір’ю залишаються віддаленими одна від одної, що осимволізовано приєднанням *down* (просторовий).

У роздумах Коханої про свої відчуття під час воскресіння із мертвих, свого виходу із води, декодуємо сакральний смисл: “*I come out of blue water after the bottoms of my feet swim away*” (Morrison, 1987, p. 199). Метафора *the bottoms of my feet swim away* символізує повернення дівчини до світу живих після символічного прощення свого минулого (*after the bottoms of my feet swim away*). Символом перехідного внутрішнього стану героїні (просторовий код) слугують приєднаннями *after, out of*, які постають маркерами межі між світом мертвих і світом живих (просторово-часовий).

У романі Джойс Керол Оутс “Black water” вода має негативну конотацію, уособлює темну матерію, яка забирає життя в молодій дівчині. К. Г. Юнг (1991, с. 51) трактував архетип води як життєвий символ душі, що перебуває в п’яті. Символічне значення образу-символу *води* розкривається в сцені, коли машина Сенатора та Келлі зривається з узбіччя та потрапляє до води, яка символізує пастку, з якої дівчина відчайдушно намагається вибратися: “*It was approximately 8:15 p.m. when the rented Toyota unobserved by any whiteness plunged in the water – the creek?*”. Уживання дієслів минулого часу в другій формі *was, plunged* (часовий код) символізує безвихідність становища та повну відсутність можливості на спасіння. Приєднання *approximately* (просторовий код) указує на зникання надії на спасіння та подальше майбутнє героїні. Прикметник *rented* (соматичний код) символізує те, що життя Келлі Келлер їй більше не належить, воно повністю під владою *чорної води*. Об’єктивований у прикладі предметний код, власна назва машини *Toyota*, указує на те, що дівчина прожила досить звичайне, середньостатистичне життя та належала до середнього класу суспільства, адже ця марка є дуже поширеною у США серед людей середнього заробітку. В аналізованому прикладі

вербалізовано етнокультурні особливості американського народу – жага до конфіденційності та приватного життя *unobserved by any whiteness* (етнокультурний код), що підкреслює самотність головної героїні. Прийменник та іменник *into the water* (сакральний код) символізують потрапляння Келлі до чистилища, де відбувається ритуал спокутування гріхів і очищення перед неминучою загибеллю.

У романі описано важку та болочу смерть головної героїні: “*Now on all sides of her, loud, jarring, her name rippling through the black water*” (Oates, 1993, p. 67). Лексична одиниця *black* (соматичний код) надає символу води негативного змісту. Метафоричний вислів (*on all sides of her*) позначає середовище, у якому опинилася героїня, а саме полону (просторовий код), у який узяла дівчину *чорна вода*, звідки їй нереально вивільнитися. Прийменник *through* указує на те, що *вода* трактується як межа між життям та смертю (просторовий код). Уживання теперішнього часу та прислівника *now* символізує неможливість повернення в минуле та виправлення попередніх помилок (часовий код).

Ще одне символічне значення образу-символу води розкрито у фінальній сцені роману, де йдеться про останні хвилини життя Келлі Келлер: “... *the pressure of the black water on all sides now, churning rising, eager to fill her mouth and her lungs*” (Oates, 1993, p. 150). *Black water* у цьому фрагменті символізує ката. Іменник *the pressure* означає силу, яку застосовували до дівчини (соматичний код), а дієслово у формі інфінітива *to fill* символізує безпорадність та повне оволодіння Келлі водою (просторовий код). Дієприслівниковий зворот *churning rising* (просторовий код) і вислів *to fill her mouth and her lungs* (соматичний код) позначають наближення безвихідної гибелі героїні.

На основі проведеного в цій роботі лінгвосеміотичного аналізу образу-символу *води* в текстах американських письменниць різного етнічного походження представлено узагальнену модель цього образу:

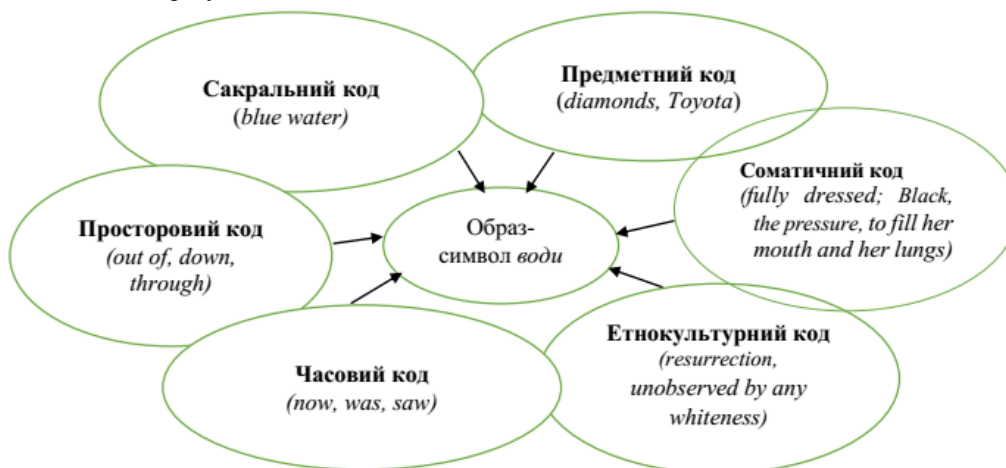

Рис. 1 Узагальнена лінгвосеміотична модель образу-символу *води*

Висновки й перспективи подальших досліджень. Дослідження прозових текстів “*Beloved*” та “*Black water*” сучасних американських письменниць різного етнічного походження Тоні Моррісон та Джейс Керол Оутс із позиції лінгвосеміотичного підходу показало, що художній образ-символ *води* акумулює різні культурні коди: соматичний, просторовий, часовий, сакральний, предметний, етнокультурний. У романі Тоні Моррісон цей образ символізує повернення до життя, воскресіння та переродження, а в романі Джейс Керол Оутс – смерть. Проаналізований образ у текстах обох романів виконує референтну функцію та слугує маркером зміни стану персонажа, переходу з одного стану в інший, з одної реальності в іншу.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в розробці методів і шляхів розпредметнення прихованих у художніх мультикультуральних текстах етнокультурних смислів, вивчення різнорівневих текстових засобів створення образу непохитної жінки.

ЛІТЕРАТУРА

- Аверинцев, С. (1972). *Античность и современность: сборник к 80-летию Федора Александровича Петровского*. Москва: Наука.
- Агрба, Л. (2004). *Мифосемiotическое пространство романов Тони Моррисон*. (Дис. канд. филол. наук). Кабардино-Балкарский государственный университет им. Х. М. Бербекова.
- Алефиренко, Н. (2014). *Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка: учебное пособие*. Москва: Флинта.
- Андрейчук, Н. (2011). *Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця XV – початку XVII століття*. Львів: Вид-во Львівської політехніки.
- Арнольд, И. (1990). *Стилистика современного английского языка. Стилистика декодирования*. Москва: Просвещение.
- Багаутдинова, Е. (2000). *Миф как символическая форма в культурологической концепции Эрнста Кассирера*. (Дис. канд. культурол. наук). Московский институт молодежи.
- Барт, Р. (1989). *Избранные работы: Семиотика. Поэтика*. Москва: Прогресс.
- Быкова, Г. (2011). *Феноменология лексической лакунарности русского языка*. Благовещенск: БГПУ.
- Волкова, С. (2016). *Мифологический простір англоговних амеріндіанських художніх текстів: когнітивно-семіотичний і наративний аспекти*. (Дис. докт. філол. наук). Київський національний лінгвістичний університет.
- Воробей, Н. (2011). *Етнокультурна картина світу в афро-американській поезії: лінгвокультурологічний та лінгвокультурний аспекти*. (Дис. канд. філол. наук). Херсонський державний університет.
- Губский, Е. Ф. (Ed.). (1999). *Философский энциклопедический словарь*. Москва: ИНФРА-М.
- Карасик, В. (2010). *Языковая кристаллизация смысла: монография*. Москва: Гнозис.
- Кафтанджиев, Х. (2006). *Семиотика абсолюта*. Москва: РИП-холдинг.
- Красных, В. (2002). *Этнопсихолінгвистика и лінгвокультурология*. Москва: Гнозис.
- Леві-Строс, К. (2000). *Структурна антропология: монография*. Київ: Основи.
- Лосев, А. (1990). *Диалектика мифа*. Москва: Правда.
- Лотман, Ю. (1964). *Лекции по структуральной поэтике. Ю. М. Лотман и тартусско-московская семиотическая школа*. Москва: Гнозис.
- Лотман, Ю. (2000). *Семиосфера*. Санкт-Петербург: Искусство.
- Пирс Ч. (2000). *Избранные философские произведения*. Москва: Логос.
- Пирс, Ч. (2000). *Избранные философские произведения*. Москва: Логос.
- Потапенко, С. (2011). *Вербализация действительности в ракурсе ориентационного пространства*. Нежин: Изд-во НГУ имени Николая Гоголя.
- Потебня, А. (1990). *Теоретическая поэтика. Слово и его свойства*. Москва: Высшая школа.
- Радионова, С. (2002). *Символ*. Москва: АСТ.
- Словник сучасної української мови. *Вода*. Режим доступу: <https://www.slovnyk.ua/index.php?sword=%D0%92%D0%9E%D0%94%D0%9E>
- Чертов, Л. (1993). *Знаковость: опыт теоретического синтеза идей о знаковом способе информационной связи*. Санкт-Петербург: Изд-во СПбГУ.
- Шейкин, А. (2007). *Культурология: энциклопедия*. Москва: РОССПЭН.
- Юнг, К. (1991). *Об архетипах коллективного бессознательного*. Москва: Ренессанс.
- Якобсон, Р. (1975). *Лингвистика и поэтика*. Москва: Прогресс.
- Якобсон, Р. (1983). *Поэзия грамматики и грамматика поэзии*. Москва: Радуга.

- Якобсон, Р. (2000). *Из воспоминаний*. Москва: Языки русской культуры.
- Якобсон, Р. (2001). *В поисках сущности языка*. Москва: Академический проект.
- Cambridge dictionary. Water. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
- Eco U. (1984). *Semiotics and the Philosophy of Language*. Bloomington: Indiana University Press
- Eco, U. (1984). *Semiotics and the Philosophy of Language (Advances in Semiotics)*. Bloomington: Indiana University Press.
- Kazuko Shinohara, Shigeto Kawahara (2010). *A Cross-linguistic Study of Sound Symbolism: The Images of Size*. Tokyo University of Agriculture and Technology: Rutgers University
- Macmillian dictionary. Water. URL: https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/water_1?q=water+
- Morrison, T. (1987). *Beloved*. New York: Alfred A. Knopf
- Oates, J. (1993). *Black water*. New York: Plum Print.
- Sandner, D. (1991). *Navajo Symbols of Healing*. Rochester: Healing Arts Press.
- Volkova, S. (2017). *The Semiotics of Folkdance in Amerindian Literary Prose. Text – Meaning – Context: Cracow Studies in English Language, Literature and Culture*. Peter Lang Frankfurt am Main Bern • New York • Oxford • Warszawa • Wien: Peter Lang Edition. Vol. 14 “Language – Literature – the Arts: A Cognitive Semiotic Interface”.
- Volkova, S. (2019). The concept of MILKY WAY in Linguosemiotic and Narrative Interpretation. *Odessa Linguistic Journal. Odessa: Odessa Law Academy, 13, 52-63.*

REFERENCES

- Ahrba, L. (2004). Myfosemyotycheskoe prostranstvo romanov Tony Morryson. (Dys. kand. fylol. nauk). Kabardino-Balkarskyj hosudarstvennyj unyversytet ym. Kh.M. Berbekova.
- Alefyrenko, N. (2014). Lynhvokul'turolohyia. Tsennostno-smyslovoe prostranstvo iazyka: uchebnoe posobyе. Moskva: Flynta.
- Andrejchuk, N. (2011). Semiotyka linhvokul'turnoho prostoru Anhljjskoho kintsia XV – pochatku XVII stolittia. L'viv: Vyd-vo L'vivs'koi politekhniky.
- Arnol'd, Y. (1990). Stylystyka sovremennoho anhlyjskoho iazyka. Stylystyka dekodyrovanyia. Moskva: Prosveschenye.
- Averyntsev, S. (1972). Antychnost' y sovremennost': sbornyk k 80-letyiu Fedora Aleksandrovycha Petrovskoho). Moskva: Nauka.
- Bahautdynova, E. (2000). Myf kak symvolycheskaia forma v kul'turolohycheskoj kontseptsyи Ernsta Kassyrera. (Dys. kand. kul'turol. nauk). Moskovskij ynstitut molodezhy.
- Bart, R. (1989). Yzbrannye raboty: Semyotyka. Poetyka. Moskva: Prohress.
- Bykova, H. (2011). Fenomenolohyia leksycheskoj lakunarnosti russkoho iazyka. Blahoveschensk: BHPU.
- Cambridge dictionary. Water. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
- Chertov, L. (1993). Znakovost': opyt teoretycheskoho synteza ydej o znakovom sposobe ynformatsyonnoj sviazy. Sankt-Peterburh: Yzd-vo SpbHU.
- Eco, U. (1984). *Semiotics and the Philosophy of Language*. Bloomington: Indiana University Press
- Eco, U. (1984). *Semiotics and the Philosophy of Language (Advances in Semiotics)*. Bloomington: Indiana University Press.
- Hubskij, E. F. (Ed.). (1999). Fylosofskij entsyklopedycheskij slovar'. Moskva: YNFRA-M.
- Kaftandzhyev, Kh. (2006). Semyotyka absoliuta. Moskva: RYP-kholdynh.
- Karasyk, V. (2010). Yazykovaia krystallyzatsyia smysla: monohrafyia. Moskva: Hnozys.
- Kazuko Shinohara, Shigeto Kawahara (2010). *A Cross-linguistic Study of Sound Symbolism: The Images of Size*. Tokyo University of Agriculture and Technology: Rutgers University.
- Krasnykh, V. (2002). Etnopsykholynhvystyka y linhvokul'turolohyia. Moskva: Hnozys.

- Levi-Stros, K. (2000). *Strukturna antropolohiia : monohrafiia*. Kyiv: Osnovy.
- Losev, A. (1990). *Dyalektyka myfa*. Moskva: Pravda.
- Lotman, Yu. (1964). *Lektsyy po struktural'noj poetyke*. Yu. M. Lotman y tartussko-moskovskaia semyotycheskaia shkola. Moskva: Hnozys.
- Lotman, Yu. (2000). *Semyosfera*. Sankt-Peterburh: Yskusstvo.
- Macmillian dictionary. Water. URL: https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/water_1?q=water+
- Morrison, T. (1987). *Beloved*. New York: Alfred A. Knopf
- Oates, J. (1993). *Black water*. New York: Plum Print.
- Potapenko, S. (2011). *Verbalizatsiia dejstvitel'nosti v rakurse oryentatsyonnoho prostranstva*. Nezhyh : Yzd-vo NHU ymeny Nykolaia Hoholia
- Potebnia, A. (1990). *Teoretycheskaia poetyka. Slovo y eho svojstva*. Moskva: Vysshaia shkola.
- Pyr, Ch. (2000). *Yzbrannye fylosofskye proyzvedeniya*. Moskva: Lohos.
- Pyr, Ch. (2000). *Yzbrannye fylosofskye proyzvedeniya*. Moskva : Lohos.
- Radyonova, S. (2002). *Symvol*. Moskva: AST.
- Sandner , D. (1991). *Navajo Symbols of Healing* . Rochester: Healing Arts Press.
- Shejkyn, A. (2007). *Kul'turolohiya: entsyklopediia*. Moskva: ROSSPEN.
- Slovyk suchasnoi ukrains'koi movy. Voda. Rezhym dostupu: <https://www.slovyk.ua/index.php?sword=%D0%92%D0%9E%D0%94%D0%9E>
- Volkova, S. (2016). *Mifolornyj prostir anhlomovnykh amerindians'kykh khudozhnikh tekstiv: kohnityvno-semiotychnyj i naratyvnyj aspekty*. (Dys. dokt. filol. nauk). Kyivs'kyj natsional'nyj linhvistychnyj universytet.
- Volkova, S. (2017). *The Semiotics of Folkdance in Amerindian Literary Prose. Text – Meaning – Context: Cracow Studies in English Language, Literature and Culture*. Peter Lang • Frankfurt am Main • Bern • New York • Oxford • Warszawa • Wien: Peter Lang Edition. Vol. 14 "Language – Literature – the Arts: A Cognitive Semiotic Interface".
- Volkova, S. (2019). *The concept of MILKY WAY in Linguosemiotic and Narrative Interpretation*. *Odessa Linguistic Journal*. Odessa: Odessa Law Academy, 13, 52-63.
- Vorobej, N. (2011). *Etnokul'turna kartyna svitu v afro-amerykans'kij poezii: linhvokul'turolohichnyj ta linhvokul'turnyj aspekty*. (Dys. kand. filol. nauk). Khersons'kyj derzhavnyj universytet.
- Yakobson, R. (1975). *Lynhvystyka y poetyka* . Moskva: Prohress.
- Yakobson, R. (1983). *Poeziya hrammatyky y hrammatyka poezyu*. Moskva: Raduha.
- Yakobson, R. (2000). *Yz vospomynanyj*. Moskva: Yazyky russkoj kul'tury.
- Yakobson, R. (2001). *V poyskakh suschnosti iazyka*. Moskva: Akademicheskyj proekt.
- Yunh, K. (1991). *Ob arkhetypakh kollektivnoho bessoznatel'noho*. Moskva: Rennassans.

Дата надходження до редакції 20.11.2019 р.

Ухвалено до друку 21.11.2019 р.